

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 18 қарашадағы N 739 Бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2009 жылғы 26 қарашада Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне N 5921 болып енгізілді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2012 жылғы 6 маусымдағы № 394 бұйрығымен

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 2012.06.06 № 394 (қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді) бұйрығымен.

"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі кодексінің 78-бабына сәйкес

Б Ұ Й Ы Р А М Ы Н :

1. Қоса беріліп отырған Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесі бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Медициналық және фармацевтикалық қызметті бақылау комитеті осы бұйрықты заңнамамен белгіленген тәртіп бойынша Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін қамтамасыз етсін.

3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Әкімшілік құқықтық жұмыс департаменті (Бисмильдин Ф.Б.) осы бұйрықты оның мемлекеттік тіркелуінен кейін заңнамамен белгіленген тәртіп бойынша бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялануын қамтамасыз етсін.

4. Мына бұйрықтардың күші жойылды деп танылсын:

1) Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау, білім және спорт министрлігінің Денсаулық сақтау комитетінің төрағасының "Денсаулық сақтау ұйымдарында дәрілік заттардың түрлі топтары мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды сақтау ережесі мен Дәріханалық ұйымдарда және фармацевтикалық кәсіпорындарда өрт қауіпті және жарылыс қауіпті қасиеттері бар дәрілік заттармен айналысу және сақтау тәртібі туралы ережені бекіту туралы" 1999 жылғы 10 мамырындағы N 238 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде тіркелген N 777);

2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Фармация комитетінің төрағасының "Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау, білім және

спорт министрлігінің Денсаулық сақтау комитетінің төрағасының "Дәріханалық ұйымдарда, фармацевтикалық кәсіпорындарда және емдеу-сауықтыру мекемелерінде дәрілік заттардың түрлі топтары мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды сақтау туралы нұсқаулық пен Дәріханалық ұйымдарда және фармацевтикалық кәсіпорындарда өрт қауіпті және жарылыс қауіпті қасиеттері бар дәрілік заттармен айналысу және сақтау тәртібі туралы нұсқаулықты бекіту туралы" 1999 жылғы 10 мамырдағы N 238 бұйрығына өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы" 2005 жылғы 23 маусымындағы N 89 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде 2005 жылғы 25 шілдесінде N 3752-ші тіркелген); 2006 жылғы 19 мамырдағы N 89-90 (1069-1070) "Заң" газетінде жарияланған).

5. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау вице-министрі Е.А. Біртановқа жүктелсін.

6. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы

Денсаулық сақтау министрі Ж. Досқалиев

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы

Денсаулық сақтау министрінің

2009 жылғы 18 қарашадағы

N 739 бұйрығымен бекітілді

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтау және тасымалдау ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтау және тасымалдау ережесі (бұдан әрі - Ереже) ведомстволық тиістілігіне және меншік түріне қарамастан барлық денсаулық сақтау ұйымдарында, және дәрілік заттардың түрлі топтарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтау мен тасымалдауды жүзеге асыратын басқа да ұйымдардың дәрілік заттардың түрлі топтарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтау мен тасымалдауын ұйымдастыру талаптарын белгілейді.

2. Осы Ережемен белгіленген талаптар денсаулық сақтау ұйымдары мен дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын өндіретін кәсіпорындарды жобалау және жаңадан салу, жұмыс істеп тұрғандарын қайта құру мен пайдалану кезінде міндетті болып табылады.

3. Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтау шарттары:

1) олардың бүкіл жарамды мерзімінде қауіпсіздігінің, тиімділігінің және сапасының сақталуын қамтамасыз етуі тиіс;

2) контаминацияны, қиылысу контаминациясын және араласуды болдырмауы керек;

3) дәрілік заттардың қауіпсіздігі мен сапасын бақылау жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттың талаптарына сәйкес болуы керек;

4) дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың қолдану туралы нұсқаулығында, медициналық техникасын пайдалану туралы құжаттарында, ыдысында (қаптамасында), таңбалануында, кольереткасында, контрэтикеткасында, жарлығында, жапсырмасында (стикерде) көрсетілген талаптарға сәйкес болуы керек.

4. Осы Ережеде қолданылатын негізгі түсініктер:

1) ангро-өнім - өндірілуі мен ірі орамда өткізілуін сипаттайтын және дайын дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар өндіру мақсатында әрі қарай өңделуін жобалайтын өнімнің статусы;

2) дәрілік заттың жарамдылық мерзімі - уақыты біткеннен кейін дәрілік затты қолдануға болмайтын күні;

3) дәрілік заттың қаптамасы - дәрілік заттарды бүлінуден және ысырап болудан қорғау жолымен олардың айналысы процесін қамтамасыз ететін, сондай-ақ қоршаған ортаны ластудан сақтайтын құрал немесе құралдар кешені;

4) тұтыну қаптамасы - тұтынушыға дәрілік заттармен, медициналық мақсаттағы бұйымдармен, медициналық техникасымен бірге түсетін және көлік қорабы функциясын орындамайтын ыдыс.

Тұтыну қаптамасы бірінші және екінші орамнан тұрады:

бірінші (ішкі) орам - материалдары дәрілік заттармен, медициналық мақсаттағы бұйымдармен және медициналық техникасымен тікелей жанасатын құты немесе ыдыстың басқа түрі;

екінші (сыртқы) орам - бірінші орамдағы дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасы орналасатын контейнер немесе ыдыстың басқа түрі;

5) топтық ыдыс - тұтыну қорабындағы дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдардың және медициналық техникасының белгілі бір мөлшерін біріктіретін ыдыс;

6) көліктік ыдыс - дербес көлік бірлігін құрайтын ыдыс;

7) дәрілік заттың сапасы мен қауіпсіздігін бақылау туралы нормативтік-техникалық құжат (бұдан әрі - нормативтік құжат) - сериясына қарамастан дәрілік заттың бірдей қауіпсіздігі мен тиімділігін қамтамасыз ететін

дәрілік заттардың сапасы нормаларының кешенін, оны айқындау әдістемелерін, сондай-ақ оны өндірудің ұдайылығы мен біртектестігін белгілейтін құжат;

8) сақтау үй-жайлары - дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтауға арналған, арнайы бөлінген және жабдықталған өндірістік үй-жайлар;

9) дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтау - өнімді түскен сәтінен тұтынушы алған сәтіне дейін сақтау шарттарын қамтамасыз ете отырып орналастыру (қаттап қою) процесі;

10) қараңғы жерде сақтау - дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын күн сәулесінен қорғалған жерде сақтау;

11) құрғақ жерде сақтау - дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын ауаның салыстармалы ылғалдылығы 60 пайыздан аспайтын үй-жайларда сақтау;

12) салқын жерде сақтау - дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасын $+8^{\circ}\text{C}$ -ден $+15^{\circ}\text{C}$ дейінгі температурада сақтау;

13) бөлме температурасында сақтау - дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын $+15^{\circ}\text{C}$ -ден $+25^{\circ}\text{C}$ дейінгі температурада сақтау (соның ішінде егер температурасы көрсетілмесе);

14) термоконтейнер – жоғары температураның әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды тасымалдауға арналған жылу өткізбейтін қасиеті бар және тығыз жабылатын қақпақты, оңтайлы температуралық режимі ($+2^{\circ}\text{C}$ -ден $+8^{\circ}\text{C}$ дейін) оның қуысына орналастырылған мұздатылған мұздатқыш элементтердің көмегімен қамтамасыз етілетін жәшік (немесе сөмке);

15) мұздатқыш элемент (бұдан әрі - мұзды элемент) - тығынмен герметикалық жабылатын су құюға арналған және қолданар алдында мұздатылып, контейнерлерде $+2^{\circ}\text{C}$ -ден $+8^{\circ}\text{C}$ дейінгі шектегі температураны қолдап тұру үшін қызмет ететін тікбұрыш түрдегі пластик немесе металл ыдыс.

2. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медицина техникасын сақтау тәртібі

5. Денсаулық сақтау ұйымдарының және дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасын сақтауды жүзеге асыратын басқа да ұйымдардың басшылары сақтау үй-жайларын мыналармен қамтамасыз етуге тиіс:

- 1) сақтау және өртке қарсы құралдармен;
- 2) ауаның параметрлерін (температура, ылғалдылық) бақылау үшін

техникалық реттеу саласындағы талаптарға сәйкес тексерілген аспаптармен (термометрлер, гигрометрлер).

Олар сақтау үй-жайлардың ішкі қабырғаларында еденнен 1,5 - 1,7 метр жоғарыға және есіктен кемінде 3 метр қашықтықта, жылытқыш құралдардан алыс бекітілуі керек.

3) ауаның тазалығы мен қажетті температурасын қолдау үшін ағымды-тартылысты желдетумен (желдеткіштің, фрамуктердің, торланған қосалқы есіктің көмегімен табиғи желдетуге болады) және ауа баптағыштармен;

4) орталық немесе дербес жылыту аспаптарымен. Сақтау үй-жайларды ашық жанатын газ аспаптарымен немесе ашық шиыршықты электр жылыту аспаптарымен жылытуға болмайды;

5) дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасын орналастыруға арналған қажетті мөлшердегі жабдықтармен (шкафтармен, стеллаждармен, тауар қойғыштармен, тоңазытқыш шкафтармен және тағы басқалармен) қамтамасыз етілуі қажет.

Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды сақтауға арналған жабдық дәріхана қоймаларына арналған сыртқы қабырғалардан 0,6 - 0,7 метр, төбеден кемінде 0,5 метр және еденнен 0,25 метр, ал олардың арасы кемінде 0,75 метр аралықта орналастырылады.

6. Ауаның температурасы мен ылғалдылығы күн сайын таңертең және кешке осы Ереженің 1-қосымшасына сәйкес ауаның температурасы мен салыстырмалы ылғалдылығын есепке алу журналында тіркелуі тиіс.

7. Денсаулық сақтау ұйымдарының және дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасын сақтау мен тасымалдауды жүзеге асыратын басқа да ұйымдардың басшыларының бұйрығымен дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдардың және медицина техникасының сапасының сақталуын қамтамасыз ететін жауапты тұлға тағайындалады.

8. Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасы сөрелерде, тауар қойғыштарда, материалдық шкафтарда, (сейфтерде) алаңдардың тиімді пайдаланылуын, еңбек қауіпсіздігі шарттарының сақталуын, фармацевтикалық тәртіпті қамтамасыз етуін және механизация құралдарын қолдану мүмкіндігін ескере отырып орналастырылады.

9. Сақтау үй-жайларында орналасқан дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасының бір сәттегі сақталатын көлемі сақтау үй-жайлары алаңының 75 пайызынан аспау керек.

Сақтауға арналған алаңдар көлемнің және өткізілетін өнімнің түрлері ұлғайған сайын сақтау шарттарына сай келуі керек және фармацевтикалық тәртіптің сақталуын қамтамасыз етуі қажет.

10. Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасы сақтау үй-жайларында зауыттық немесе көліктік қораптарда сақталады.

11. Сақтау процесінде кемінде айына бір рет қораптарының (ыдыстарының) күйін және дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдардың және медицина техникасының сыртқы өзгерістерін жаппай визуальді байқауды жүзеге асыру қажет.

Мерзімдік бақылау нәтижесі бойынша нормативтік құжатқа сай келмейтін болып танылған дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасы жарамсыз деп таналады.

12. Зауыттық орау бұзылған жағдайда дәрі-дәрмек нысандары материалдық шкафтарда бірегей орауда сыртқы этикеткасымен (белгісімен) сақталуы қажет.

13. Денсаулық сақтау ұйымдарында, және дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медицина техникасын сақтау мен тасымалдауды жүзеге асыратын басқа да ұйымдарда дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдардың және медицина техникасының жарамдылық мерзімінің есебін кез-келген оңтайлы әдіспен (жазбаша немесе электронды) жүргізу қажет.

14. Сақтау үй-жайларында дәрілік заттар:

- 1) фармакологиялық топтарына байланысты;
- 2) қолдану тәсіліне (ішкі, сыртқы) байланысты;
- 3) агрегаттық жай-күйіне байланысты;
- 4) сыртқы ортаның физикалық-химиялық қасиеттері мен түрлі факторларының әсеріне байланысты сақталады.

15. Атаулары бойынша үндес, ішу үшін қолданылатын күшті жоғары дозаларымен ерекшеленетін дәрілік заттарын қатар орналастыруға, сондай-ақ оларды алфавиттік тәртіпте орналастыруға болмайды.

16. Дәрілік препараттар дайындауға құқылы дәріханалардың өндірістік бөлімдерінде "ангро өнімі" дәрілік заттары эмальдандырылған немесе шыны ыдыста сақталуға тиіс.

17. Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар физикалық және физикалық-химиялық қасиеттеріне, оларға сыртқы ортаның түрлі әсеріне байланысты мынадай топтарға бөлінеді:

- 1) жарықтың әсерінен қорғауды талап ететін;
- 2) ылғалдың әсерінен қорғауды талап ететін;
- 3) ұшып кетуден қорғауды талап ететін;
- 4) жоғары температура әсерінен қорғауды талап ететін;
- 5) төменгі температурадан қорғауды талап ететін;
- 6) қоршаған орта газдарының әсерінен қорғауды талап ететін;
- 7) иісті, бояйтын.

18. Жарықтың әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік заттарға мыналар жатады: антибиотиктер, галенді препараттар (өсімдік шикізатынан жасалған тұнбалар, экстракттар, концентраттар), дәрілік өсімдік шикізаты, орган препараттары, витаминдер мен витаминді препараттар, кортикостероидтар, эфир майлары, майлы майлар, ашылған препараттар йодты- және бромды сутегі қышқылдары тұздары, галогенді ауыстыратын қосындылар нитро- және нитроқосындылар, нитраттар, нитриттер, аминді- және амидоқосындылар, фенольді қосындылар, туынды фенотиазин.

Жарықтың әсерін сезінгіш дәрілік заттарды жарықтан қорғау материалдары ыдыстарында (қызғылт шыны ыдыста, алюминийден жасалған немесе полимер материалдарынан жасалған қара, қоңыр немесе қызғылт түстерге боялған металды ыдыстарда) жарықтың өтуінен қорғалған есіктері тығыз қараңғы үй-жайда немесе шкафтарда сақтау қажет.

Жарықты аса сезінгіш дәрілік заттарды (күміс нитраты, күміс препараты, прозерин, физостигмин салицилаты және басқасы) сақтау үшін шыны ыдысқа жарық өткізбейтін қара қағаз жапсырып, іш жағы қара бояумен боялып нығыз жабылған шкафақ орналастырады.

19. Жарықтың әсеріне мұқтаж дәрілік заттарды (ашытылған темір препараттары, феррамидтер) сыйымдылығы шағын, ашық түсті шыны ыдысқа жарық жерде сақтайды. Тікелей күн сәулелерінің әсеріне жол беріледі.

20. Ылғалдан қорғауды талап ететін дәрілік заттарға (осы Ережеге 2-қосымшаға сәйкес) мыналар жатады: гигроскопикалық заттар мен препараттар (калий ацетаты, құрғақ экстракттар, дәрілік өсімдік шикізаты, гидролиздейтін заттар, азот, азотты галогенді сутегі және фосфор қышқылдары тұздары, алкалоидтер, металорганикалық қосындылардағы натрий тұздары, гликозидтер, антибиотиктер, ферменттер, құрғақ органикалық препараттар), суда жеңіл еритін заттар ретінде нормативтік құжаттар бойынша сипатталатын дәрі-дәрмек заттары, сондай-ақ нормативтік құжаттарда белгіленген шектен аспайтын ылғал сақтайтын дәрі-дәрмек заттары.

Судың атмосфералық буларының әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік заттарды құрғақ, салқын жерде судың буларын өткізбейтін материалдармен тығыз тығындалған ыдыста (шыны, металл, алюминий фольгасы, қалыңдатылған пластмасса ыдыстарында) сақтау қажет.

21. Ұшып кетуден қорғауды талап ететін дәрілік заттарға мыналар жатады:

1) құрамында ұшып кететін заттары бар дәрілік заттар (осы Ережеге 3-қосымшаға сәйкес);

2) ерітетін ұшпа заттардан тұратын дәрілік препараттар (спирт тұнбалары, сұйық спирт қосындылары, кою экстракттар);

3) ұшпа заттардың ерітінділері мен қоспалары (эфир майлары, аммиак,

формальдегид, хлорсутегі ерітінділері 13 пайыздан астам, фенол, түрлі қоспадағы этил спирті және басқасы);

4) эфир майлары бар дәрілік өсімдік шикізаты;

5) құрамында кристалдандырылған суы (кристаллогидраттары) бар дәрілік заттар (осы Ережеге 4-қосымшаға сәйкес);

6) ұшпа өнімдер (йодоформ, сутегі пероксиді, Б хлорамині, натрий гидрокарбонаты) құрылуына байланысты ыдырайтын дәрі-дәрмек заттары;

7) ылғал сақтаудың төменгі шегі нормативтік құжатта белгіленген дәрі-дәрмек заттары (магний сульфаты, натрий сульфаты және тағысын тағылар).

Ұшпа заттардан тұратын дәрілік заттарды салқын жерде, ұшып кететін материалдар заттары үшін өткізбейтін герметикалық тығындалған ыдыста (шыны, металл, алюминий фольгасы) сақтау қажет.

Кристаллогидраттардың дәрілік субстанциялары және дәрілік заттың балк-өнімі ауаның салыстырмалы ылғалдылығына байланысты заттардың гигроскопикалық қасиеттері сияқты желмен ұшатын қасиеттерімен де байқалуы мүмкін. Сондықтан оларды салқын жерде ауаның 50-65 пайыз салыстырмалы ылғалдылығы жағдайында герметикалық тығындалған шыны, металл немесе қалың қабырғалы пластмасса ыдыстарында сақтау керек.

22. Жоғары температура әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік заттар қатарына мыналар жатады:

1) ұшып кетуден қорғауды талап ететін дәрілік заттар;

2) жеңіл балқитын препараттар (суппозиторийлер);

3) иммунобиологиялық препараттар;

4) антибиотиктер;

5) органикалық препараттар;

6) гормональды препараттар;

7) витаминді препараттар;

8) гликозидтерден тұратын препараттар;

9) медициналық майлар мен майлар;

10) майлы негіздегі майлар.

Жоғары температура әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік заттар құрамының ерекшелігіне байланысты бөлме температурасында немесе салқын жерде сақтау қажет. Кейбір жағдайларда сақтаудың неғұрлым төмен температурасы (0^0 -ден $+8^0\text{C}$ температурада термометрлермен жабдықталған тоңазытқыш шкафтарда) талап етіледі, бұл нормативтік құжатта, қорапта (ыдыста) немесе препаратты қолдану жөніндегі нұсқаулықта көрсетіледі.

23. Төмен температура әсерінен (мұзға айналу) қорғауды талап ететін дәрілік заттар қатарына қатқаннан кейін физикалық-химиялық жай-күйі

өзгеретін және одан кейінгі жерде бөлме температурасына дейін жылыған кезде қалпына келмейтін дәрілік заттар жатады (осы Ережеге 5-қосымшаға сәйкес).

Төмен температура әсерінен қорғауды талап ететін жекелеген дәрілік заттардың ерекшелігі:

1) 40 процент формальдегид (формалин) ерітіндісін $+9^{\circ}\text{C}$ -ден төмен емес температурада сақтау керек. Тұнба пайда болған ретте ерітіндіні бөлме температурасында ұстайды, бұдан кейін ерітіндіні еппен құйып алып іс жүзіндегі формальдегидке сәйкес пайдаланады.

2) Мұзды сірке суы қышқылын $+9^{\circ}\text{C}$ -ден төмен емес температурада сақтау керек. Тұнба пайда болған жағдайда қышқылды бөлме температурасында тұнба ерігенге дейін ұстайды. Егер тұнба ерімеген жағдайда қышқылдың сұйық бөлігін құйып алып, препараттағы іс жүзіндегі сірке суы қышқылына сәйкес пайдаланады.

3) Медициналық майлы майларды $+10^{\circ}\text{C}$ -дан төмен емес температурада сақтау талап етіледі. Тұнба пайда болған жағдайда оларды бөлме температурасында ұстайды, олардың нормативтік құжаттаманың барлық талаптарына сәйкес келуін реттеп тексереді.

24. Қоршаған ортадағы газдар әсерінен өзгеретін дәрілік заттар топтарына мыналар жатады:

1) ауадағы оттегімен әсерленгіш заттар: шектеусіз сутегі аралық байланыстары бар алифаттық қатардағы, шектеусіз сутегі аралық байланыстары бар жанама алифаттық топтардағы циклдық заттар, фенольдық, полифенольдық, морфин және оның ауыстырылмаған гидроксильді топтары бар туынды заттар, құрамында шайыры бар гетерогенді және гетероциклдық қосындылар, ферменттер мен органикалық препараттар;

2) ауаның көмірқышқыл газымен әсерленгіш заттар осы Ереженің 6-қосымшасына сәйкес.

Газдардың әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік субстанциялардың және дәрілік заттардың балк-өнімдерінің газ өтпейтін материалдар мен герметикалық тығындалған, мүмкіндігінше лық толтырылған ыдыста сақтау керек және:

1) ауадағы оттегімен жеңіл қышқылданатын дәрілік субстанциялардың және дәрілік заттардың балк-өнімдерінің құрғақ үй-жайда герметикалық тығындалған, парафин құйылған шыны ыдыста сақтау керек;

2) барбитуралы қышқылдардың натрий тұздарын, дәрілік субстанцияларды және дәрілік заттардың балк-өнімдерін сақтауға жағдай жасауға ерекше назар аудару қажет, оларды герметикалық тығындалған, парафин құйылған судың атмосфералық булары мен көмір қышқылы газын өткізбейтін материалдары бар ыдыста сақтау керек.

25. Иісі бар дәрілік заттар тобын ұшатын препараттар сияқты іс жүзінде ұшпайтын, күшті иісі бар заттар мен препараттар құрайды (осы Ережеге 7-қосымшаға сәйкес).

Иісі бар дәрілік заттардың дәрілік субстанциялары мен олардан дәріханаларда дайындалған дәрілік нысандарды герметикалық жабылған, иіс өткізбейтін ыдыста атаулары бойынша бөлек сақтау керек.

26. Бояйтын дәрілік заттар тобына әдеттегі санитарлық-гигиеналық өңдеу мен жуылмайтын ыдыста, тығын құралдарында, жабдықтар мен басқа да заттарда боялған із қалдыратын заттар, олардың ерітінділері, қоспалары, препараттары және тағы басқасы жатады (осы Ережеге 8-қосымшаға сәйкес).

Бояйтын заттардың дәрілік субстанцияларын тығыз тығындалған ыдыста арнайы шкафта атаулары бойынша бөлек сақтау қажет. Әрбір атауға арналған бояйтын заттармен жұмыс істеу үшін арнайы весочкалар, ступкалар, басқа да керек-жарақтар бөлінуі керек. Бояйтын заттардың дәрілік субстанцияларынан дәріханаларда дайындалған дәрілік нысандар тығыз тығындалған ыдыста бөлек с ө р е д е с а қ т а л у ы т и і с .

27. Дәрілік өсімдік шикізатын құрғақ, ауасы таза үй-жайда жақсы жабылған ыдыста: дәріханаларда - шыны, металл ыдыстарда, қақпағы бар жәшіктерде, қоймаларда - түктерде немесе жабылған жәшіктерде, стеллаждарда сақтау қажет.

Кесілген шикізат талшықты қаптарда, ұнтақтар - қосақталған қаптарда (ішкісі - қағаз, көп қабатты, сыртқысы - талшықты қаптарда) сақтайды.

Кептірілген жемістерді сақтау кезінде оларды қойма кеміргіштерінен сақтау үшін жемістері бар жәшікті хлороформды сауыттармен араластырады, хлороформ буларының ұшып кетуі үшін олардың тығындарына түтікшелер енгізіледі. Хлороформды олардың ұшып кетуіне қарай қосады.

Өсімдік қосындыларын дәрілік заттарды сақтаудың жалпы ережелерін қ о л д а н а о т ы р ы п с а қ т а й д ы .

Құрамында эфир майлары бар дәрілік өсімдік шикізатын жақсы тығындалған ыдыста оқшау сақтайды. Андыз түбірлерін, кориандр мен арша жемістерін, арник пен жөке гүлдерін хлороформмен қабаттастырып, осы топтағы қалған шикізатты хлороформсыз сақтайды (осы Ережеге 9-қосымшаға сәйкес).

Гигроскопикалық қасиеттері бар шөптерді, жапырақтарды, жемістер мен түбірлерді герметикалық тығындалған және қажет болған жағдайда парафин құйылған (жалбыз жапырақтары, бүйрек шайы, тікенек түбірі) шыны немесе м е т а л л ы д ы с т а с а қ т а й д ы .

Құрамында есірткілік құралдар, психотроптық заттар, прекурсорлар немесе улы заттар бар дәрілік өсімдік шикізаты мен құрамында жүрек гликозидтері бар дәрілік өсімдік шикізаты (осы Ережеге 9-қосымшаға сәйкес) жеке үй-жайда немесе құлып салынған бөлек шкафта сақтайды.

Бөлшектеп жиналған дәрілік өсімдік шикізатын дәрілік өсімдік шикізатының сақтау ерекшеліктері мен орамда және тұтынушыларға арналған дәрілік затты қолдану жөніндегі нұсқаулықта көрсетілген сақтау шарттары сақтала отырып, с а қ т а й д ы .

Дәрілік өсімдік шикізатын нормативтік құжаттама талаптарына сәйкес дүркін-дүркін бақылап отыру қажет. Сол кезде:

1) қалыпты бояуын, иісін және талап етілетін ықпал жасайтын заттарын жоғалтқан, сондай-ақ көгерген шөптерді, түбірлерді, түбіршектерді, ұрықтарды, тұқымдарды жарамсыз деп есептейді және өртеу арқылы жоюға жатады;

2) жүрек гликозидтары бар дәрілік өсімдік шикізатының биологиялық белсенділігін міндетті түрде ұдайы қайта бақылауға жатады;

3) қойма кеміргіштері болған жағдайда зақымдану дәрежесіне байланысты шикізатты жарамсыздандырады немесе қайта өңдейді және сапасы бекітілген нормативтік құжатқа сәйкес болған жағдайда пайдалануға жатады.

3. Медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын сақтаудың тәртібі

28. Медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника физикалық және физико-химиялық қасиеттеріне байланысты мынадай топтарға б ө л і н е д і :

- 1) резина бұйымдары;
- 2) пластмассадан жасалған бұйымдар;
- 3) таңу, тігу құралдары мен қосалқы материалдар;
- 4) көру линзалары мен көзге салынатын және оны түзейтін линзалар;
- 5) медициналық аспаптар, құрал-саймандар, қондырғылар, аппаратура.

29. Резеңке бұйымдарын сақтау үй-жайлары күнге бетте емес қараңғы немесе қараңғыланған жартылай жертөлелі үй-жайларда орналастырылуы қажет. Резеңке бұйымдардың сапасын сақтау үшін мына шарттарды:

1) кебуден, өзгеруден және түрін өзгертуден сақтау үшін ауаның салыстырмалы ылғалдылығы кемінде 65 процент болуын;

2) құрғақ үй-жайларда жоғары ылғалдылықты (60-65 процент) ұстау үшін 2 процент карболл қышқылы су ерітіндісі бар сауыттар қою және еденді дүркін-дүркін сумен дымқылдандырып отыруды;

3) жылыту аспаптарынан кемінде 1 метр алшақ сақтау шарттарын орындауды ;

4) мынадай химиялық заттардың: йодтың, хлороформның, хлорлы аммонийдің, лизолдың, формалиннің, қышқылдардың, органикалық ерітінділердің, майлайтын майлардың, сілтілердің, дезинфекциялайтын

кұралдардың, нафталиннің әсерінен оқшаулауды;
5) жарықтан, әсіресе тіке күн сәулелерінен қорғауды;
6) ауаның жоғары (+20⁰С-дан астам) және төменгі (0⁰-ден төмен) температурадан қорғауды;
7) ауа ағынынан (өтпе желден, механикалық вентиляциядан) қорғауды;
8) механикалық бүлінуден (соның ішінде жаншылудан, иілуден, оралудан, созылудан және тағы басқадан) қорғауды талап етеді.
Сақтайтын үй-жайларда, шкафтарда, стеллаждарда, сөрелерде резеңкенің түрін сақтауға жәрдемдесетін аммоний көмір қышқылы бар шыны сауыттар қою ұсынылады.

Резеңке бұйымдарын сақтайтын үй-жайлары еркін қол жеткізілуі ескерілген шкафтармен, жәшіктермен, сөрелермен, стеллаждармен, блоктармен, іліп қоюға арналған тұғырықтармен және басқа қажетті жабдықтармен жабдықталады.

Резеңке бұйымдарын сақтауға арналған шкафтардың тығыз жабылатын есіктері болуы қажет ал ішкі жақ беті өте тегіс болуға тиіс. Шкафтардың ішкі құрылымы оларда сақталатын резеңке бұйымдарының түрлеріне байланысты мына

мақсаттарға:

1) резеңке бұйымдарын жатпалы қалыпта (буждар, катетерлер, мұз түйіршіктері, қолғаптар және сол сияқтылар) сақтауға арналған шкафтар оларда заттарды бүкіл ұзына бойы, еркін, иілмейтіндей, оралмайтындай және тағы солай орналастыруға болатын жылжымалы жәшіктермен жабдықталады;

2) бұйымдарды ілінген қалыпта (бұраулар, зонттар, су түтіктері) сақтайтын жәшіктер шкаф қақпағының астында орналасқан ілгіштермен жабдықталады. Ілгіштер оған ілінген заттармен бірге алынатындай болуы керек.

30. Сақтаудың ерекше шарттарын талап ететін резеңке бұйымдарының кейбір түрлерін сақтауға ерекше көңіл бөлу керек. Бұл талаптар:

1) төсегіштерді, жылытқыш грелкаларды, мұзды қабықтарды сәл үрлеп сақтау ұсынылады, резеңке түтікшелері соңғы жағына енгізілген тығындармен бірге сақталады;

2) резеңке түтіктер ұшына кіргізілген тығындарымен бірге сақталады;

3) аспаптардың алынатын резина бөліктері басқа материалдан жасалған бөліктерден бөлек сақталуы қажет;

4) атмосфералық факторларды ерекше сезінгіш бұйымдарды (созылғыш катетерлер, буждар, қолғаптар, саусаққа кигіштер, резеңке бинттер) тығыз жабылған қораптарда сақтайды. Резеңке бинттері бүкіл ұзындығы бойынша тальк себілген шиыршықталған күйде сақталады;

5) резеңкелендірілген матаны (бір жақты және екі жақты) арнаулы тұғырларға ілінген рулондарда көлбеу күйде сақтайды. Резеңкелендірілген

матаны стеллаждардың тегіс сөрелерінде бес қатардан асырмай жатқызылған
к ү й д е с а қ т а у ғ а б о л а д ы ;

б) резеңке тығындар нормативтік құжаттың талаптарына сәйкес оралған
к ү й д е с а қ т а л а д ы ;

7) созылғыш лак бұйымдарын (катетерлерді, буждарды, зонттарды) резеңкеге
қарағанда құрғақ үй-жайда сақтайды. Ескіру белгісі бірсыпыра жұмсаруы, үстіңгі
желімінің ашылуы болып табылады. Мұндай бұйымдар жарамсыз деп танылады.

31. Сақтау үй-жайларында зауыт орамындағы резеңке бұйымдарды сақтауға
болады. Зауыт орамы бұзылған кезде резеңке бұйымдар арнайы жабдықталған
материал шкафтарда, жәшіктерде, сөрелерде, стеллаждарда сақталады.

Сақтайтын үй-жайларда резеңке бұйымдарын орналастырған жағдайда оның
бүкіл көлемін толық пайдалану қажет. Бұл ауадағы басы артық оттегінің зиянды
әсерінен сақтайды. Алайда резеңке бұйымдарын (тығындардан басқа) бірнеше
қабатпен салуға болмайды, өйткені төменгі қабаттардағы заттар жаншылады
ж ә н е ж а й ы л ы п к е т е д і .

Резеңке бұйымдарын дүркін-дүркін қарап тұру қажет. Оралымдылығын
жоғалта бастаған заттар техникалық шарттар талаптарына сәйкес дер кезінде
қ а л ы н а к е л т і р і л у і т і с .

32. Полимерден жасалған бұйымдарды ауасы тазаланып қараңғы, салқын
үй-жайда бөлме температурасында, жылыту жүйелерінен кемінде бір метр
алшақтықта сақтау қажет. Үй-жайда ашық жанатын от, ұшпа заттардың булары
болмауы қажет. Электр аспаптары мен ажыратқыштар ұшқынға қарсы (өртке
қарсы) түрде дайындалуы қажет. Целлофан, целлулоид, амин қабатты
бұйымдарды және басқа бұйымдар сақталатын үй-жайда ауаның 65 проценттен
аспайтын салыстырмалы ылғалдылығын сақтау керек.

33. Таңу құралдарын құрғақ желдетілетін үй-жайда іші ашық бояумен
боялған шкафтарда, жәшіктерде, стеллаждарда және тұғырықтарда сақтайды,
олар таза ұсталуы қажет. Таңу құралдары қойылған шкафтарды дүркін-дүркін 0,2
процент хлорамин ерітіндісімен немесе хлорлы әкпен сүртіп отырады.

Стерильденген таңу материалдары (бинттер, дәке салфеткалары, мақта)
зауыттық орауда сақталады. Оларды зақымдалған бірінші ашылымдағы орауда
с а қ т а у ғ а б о л м а й д ы .

Стерильденбеген таңу материалдары (мақта, дәке) тығыз қағазға немесе
түктерге (қаптарға) салып, стеллаждарда немесе тұғырықтарда сақтайды.

34. Қосалқы материалды (фильтрлейтін қағазды, қағаз капсулдарын және
басқасын) өнеркәсіптік орауда құрғақ желдетілетін үй-жайларда, жеке шкафтарда
гигиеналық қатаң тәртіпте сақтау қажет. Өнеркәсіптік орау ашылғаннан кейін (
қағаз капсулдары және басқасы) бөлшектелген немесе қалған материалдарды
полиэтилен, қағаз пакеттерде немесе крафт-қағаз қаптарда сақтау ұсынылады.

35. Қорапшадағы қыша қағаздарын құрғақ жайда пергаменттік қағазға немесе полиэтиленді қабыққа ораған күйде тығыздалып жабылған қорапта (ішік бетінен полимерлі қабық жапсырылған қағаз қораптарда) сақтау қажет.

36. Хирургиялық аспаптар мен басқа да металл бұйымдарын жылытылатын құрғақ үй-жайларда бөлме температурасында сақтау керек. Сақтау үй-жайларындағы температура мен ауаның салыстырмалы ылғалдылығы күрт ауытқымауы қажет. Салыстырмалы ауа ылғалдылығы 60 процентпен аспауға тиіс. Ылғалдылығы жоғары климат аймақтарында сақтау үй-жайындағы салыстырмалы ауа ылғалдылығы 70 проценттен аспауы керек. Бұл жағдайда медицина бұйымдарының сапасын бақылау айына кемінде бір рет жүргізілуі қажет.

Медициналық аспаптар атаулары бойынша жәшіктерде, шкафтарда, қақпақтары бар қораптарда оларда сақталған құралдардың атаулары көрсетіліп сақталуы керек.

Коррозияға қарсы майлаусыз алынған хирургия құралдары мен басқа да металл бұйымдарын нормативтік құжаттама талаптарына сәйкес вазелиннің жұқа қабатымен майлап қояды. Майланған құралдар жұқа парафин қағазына оралып сақталады.

Хирургиялық құралдарда оларды қарау, сүрту, майлау және тазалау кезінде коррозияның пайда болуына жол бермеу үшін оларды қорғалмаған және дымқыл қолмен ұстауға болмайды. Барлық жұмысшы құралды дәке салфеткасымен, пинцетпен ұстап жүргізу қажет.

Кесетін құралдарды (скальпельдер, пышақтар) тотығу мен өтпей қалуды болдырмау үшін жәшіктердің немесе пеналдардың арнаулы ұяларына салған күйде сақтайды.

Әсіресе ораусыз сақталатын құралдар механикалық бүлінулерден қорғалуы керек, ал өткір кесетін детальдар қағазға оралып іргелес заттардың жанасуынан қорғалуға тиіс.

Хирургия құралдары мен басқа да металл бұйымдарын суық жерден жылы жерге ауыстырғанда оларды сақтау үшін өңдеуді (сүрту, майлау) және орналастыруды құралдардың "тершігені" аяқталғаннан кейін жүргізу қажет.

Металл бұйымдарын сақтау құрғақ және жылытылатын үй-жайларда жүргізілуі қажет. Бұл жағдайда мыс (жез), нейзильберлі және қалайы заттарын майламаса да болады.

Боялған темір бұйымдарында тот басу пайда болған жағдайда олар алынып тасталады және бұйымға бояу қайта жағылады.

Күміс және нейзильберлі құралдардың үстіңгі жағы қарайған жағдайда резеңкемен, күкіртпен және күкірті бар қоспалармен бірге сақтауға болмайды.

Хирургиялық аспаптарды жаппай, сондай-ақ дәрі-дәрмектермен және резеңке

бұйымдармен бірге сақтауға үзілді-кесілді тыйым салынады.

37. Медициналық сүліктерді сақтауға арналған үй-жайлар жарық болуы қажет және оларда дәрі-дәрмек иісі болмауы керек. Температураның күрт ауытқуына жол бермеуге тиіс, өйткені бұдан сүліктер өліп қалады.

Сүліктерді дәріханаларда 50-100 сүлікке арналған 3 литр суға есептелген мойны кең шыны сауыттарда ұстау қажет. Сүліктердің таралуына жол бермеу үшін сауытты тығыз бөз салфеткамен немесе қос қабатты дәкемен жабады және жіппен немесе резеңкемен буып тастайды.

38. Сүліктерді сақтауға арналған су таза болуы қажет, онда хлор, пероксид қосындылары, ауыр металдар тұздары, механикалық ластану болмауы қажет, бөлме температурасы сақталуға тиіс. Сауыттағы суды күн сайын ауыстырып отыру қажет, бұл үшін оны күн ілгері қолданудан екі тәулік бұрын дайындап қойған жөн. Суды ауыстырған жағдайда сауыт қабырғаларын іш жағынан шаяды, бұдан кейін ыдыстың мойнын дәкемен жабады және суды сол арқылы құйып алады. Сауытқа 1/3 банкі таза су құяды. Сүліктерді ұстаған кезде барынша тазалық сақтау талап етіледі, оларды иісі бар және улы заттармен қатар қоюға болмайды. Сүліктер ауырған жағдайда (енжарлық) суды күніне екі рет ауыстырады.

4. Тұтанғыш қауіпті және жарылғыш қауіпті қасиеттері бар дәрілік заттарды сақтаудың тәртібі

39. Тұтанғыш қауіпті және жарылғыш қауіпті дәрілік заттарға жарылғыш, жеңіл тұтанғыш және жеңіл жанғыш дәрілік заттар мен араластырғанда, сүрткілегенде және жоғары температураның әсерінен тұтану және жарылыс тудыратын қосындылар түзетін дәрілік заттар жатады (осы Ережеге 10, 11-қосымшаға сәйкес).

40. Жеңіл тұтанғыш сұйықтармен, оттегімен жұмыс істеуге рұқсат етілген тұлғалар алдын ала арнайы нұсқаулаудан өтуі тиіс.

41. Сақтау үй-жайларында мыналарға жол берілмейді:

1) есіктерді, өтпелі жерлерді, дәліздерді, баспалдақтарды, баспалдақ алаңдарын түрлі материалдармен және бос ыдыстармен үйіп тастауға;

2) өрт сөндірудің алғашқы құралдарына (өрт крандары, өрт сөндіргіштер, құм салынған жәшіктер) баратын жолдарды бөгеуге;

3) материалдар мен дәрі-дәрмектерді электр өткізгіштер мен электр шамдарына жақын жинауға. Соңғылары жиналатын материалдардан кемінде 0,4 метр қашықтықта болуы қажет;

4) жертөле үй-жайларында отқа қауіпті заттарды, сондай-ақ жеңіл тұтанатын және жанғыш сұйықтарды сақтауға арналған қоймалар құруға.

42. Тұтанғыш және жарылғыш дәрілік заттарды біртектілік принципі бойынша және олардың физикалық-химиялық және өртке қауіпті қасиеттері мен буып-түю сипатына сәйкес сақтау керек. Осы мақсатпен қоймалар бір-бірінен тұйық, жанбайтын қабырғалармен (қалқалармен) оқшауланған үй-жайларға (б ө л і к т е р г е) б ө л і н е д і .

43. Жеңіл тұтанатын заттарды сақтауға арналған жеке қоймалар болмаған жағдайда оларды көрші үй-жайлардан міндетті түрде оқшауланған және өрт қауіпсіздігі талаптарына толық сай келетін жалпы жанбайтын құрылыстарда сақтауға жол беріледі. Бұл үй-жайларда сору-тарту вентиляциясы болуы шарт.

44. Тұтанғыш және жарылғыш дәрілік заттарды сақтауға арналған қоймалар үй-жайлары жанбайтын және берік стеллаждармен және тұғырықтармен ж а б д ы қ т а л у ы қ а ж е т .

45. Ені кемінде 0,7 метр және биіктігі кемінде 1,2 метр есіктері бар қосымша салынған жанбайтын шкафтарда жеңіл тұтанғыш және жанғыш сұйықтарды сақтауға жол беріледі. Шкафтың орналасқан жері жарық шығаратын жерлер мен өтетін орындардан алшақ болуы шарт, оларға қиналмай баруға мүмкіндік болуы ш а р т .

46. Тұтанғыш және жарылғыш заттар сақталатын үй-жайлардың есіктері ғимараттан шығу бағыты бойынша ашылуға тиіс.

47. 100 килограмнан асатын мөлшердегі жеңіл тұтанғыш сұйықты бөлек тұрған ғимаратта шыны немесе металл ыдыста отқа қауіпті басқа топтардағы заттарды сақтау үй-жайларынан оқшау сақтауға жол беріледі.

48. Дәріхана ұйымдарының өндірістік үй-жайларында арнайы металл жәшігінде жылыту аспаптары мен шығатын жерлерден оқшау жалпы 3 килограмнан аспайтын мөлшерде сақтауға рұқсат етіледі.

49. Тұтанғыш және жарылғыш заттарды негізгі сақтау қоймаларында сыртта, сондай-ақ әрбір сақтау бөлмелерінде және аталған заттармен жұмыс жүргізілетін ішкі есіктерде жуылмайтын, айқын көрінетін "От қауіпі бар", "Жарылғыш қауіпі бар", "Шылым шегуге болмайды", "Өрт шыққан жағдайда 101 телефоны бойынша хабарласу керек" деген жазулар болуы қажет.

50. Тұтанғыш және жарылғыш заттарды сақтауға арналған әрбір үй-жайдың кіре берісінде "Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жауапты (жауапты тұлғаның аты-жөні)" деген маңдайша болуы қажет. Жауапты адам қалған тұтанғыш және жарылғыш заттарды жинау және жұмыс аяғының соңында басқа шараларды жүргізу мақсатында күн сайын үй-жайды тексеріп отыруы қажет.

51. Жеңіл тұтанғыш сұйықтарды сақтауға арналған сыйымдылықтар шыныдан немесе металдан жасалады, сұйықтың ұшып кетуін болдырмау үшін олар қақпақтармен тығыз жабылады. Жеңіл тұтанғыш және жанғыш заттарды ашық ыдыста және басқа материалдан жасалған ыдыстарда сақтауға болмайды.

52. Жеңіл тұтанғыш және жанғыш сұйықтар толтырылған сауыттар, баллондар мен басқа да ірі сыйымдылықтар соққылардан қорғалған ыдыста стеллаждар сөрелерінде бір қатарда сақталуы керек. Жұмыс орындарында осы сұйықтардың ауысым мөлшерінен аспайтын мөлшері беті тығыз жабылған ыдыста сақталады.

53. Жеңіл тұтанғыш және жанғыш дәрілік заттарды:

1) лық толтырылған ыдыста сақтауға тыйым салынады. Толтыру дәрежесі көлемнің 90 процентінен аспауы керек. Үлкен мөлшердегі спирттер металл ыдыстарда сақталады, оларды көлемнің 95 процентінен аспайтын қалыпта толтырады.

2) минералдық қышқылдармен (күкірт, азот және басқа қышқылдармен), тығыздалған және күйдірілген газдармен, жеңіл жанатын заттармен, сондай-ақ органикалық заттармен қосылғанда жарылғыш қауіпі бар қоспалар (калий хлораты, калий перманганаты және басқасы) беретін органикалық емес тұздармен бірге сақтауға жол берілмейді.

54. Жанғыш және жарылғыш қауіпті заттар қалың қабатты сыйымдылықтарда (банкілерде) сақталуы керек, қажет болған жағдайда тығындар парафинделуге тиіс.

55. Медициналық эфир мен наркозға арналған эфирді фабрикалық орауда, қараңғыланған салқын жерде, отпен жылыту аспаптарынан алыста сақтайды.

56. Кальций гипохлориды жанғыш емес, бірақ сұйық май тұзгіш органикалық өнімдермен қосылғанда олардың тұтануын қоздыруы, ал аммиакпен және аммоний тұздарымен қосылғанда жарылыс туғызуы мүмкін, сондықтан оны сақтау баяндалған қасиеттерді ескере отырып, оқшау жүзеге асырылуы тиіс.

57. Жеңіл тұтанғыш сұйықтарды қолданғанда (буып-түю, орын ауыстыру, тиеу және тағы сол сияқтылар) ерекше қырағылық сақтап, ыдыстың жай-күйін, оның герметикалықтығы мен дұрыстығын ұдайы бақылап отыру керек. Ыдыстың бүлінгендігі байқалған жағдайда дереу оларды жою шараларын қолданады немесе ондағы затты басқа түзу ыдысқа салады.

Бөшкелердің тығындарын соққы кезінде немесе ағаш балғалармен ұрғанда ұшқын шығармайтын жеңіл металдардан жасалған аспаптармен ғана бұрап ашады және бұрап қояды. Бөшкелерді қоймаға дөңгелеткенде және тиегенде бөшкеге соққы тимеуіне және ұшқын пайда болуына жол бермеу үшін қырағылық сақтау қажет. Еденге төгілген сұйықты дереу сүртіп алу қажет.

58. Жекелеген жеңіл тұтанғыш сұйықтардың (спирт, медициналық эфир және басқасы) сақтау кезінде статистикалық электр қуатын туғызатын қасиеттері бар, оның ұшқыны сұйықтың лап етіп жануын туғызуы мүмкін, сондықтан мұндай сұйықтарды қоймада буып-түюді өртке қарсы қорғану құралдарымен жабдықталған жеке үй-жайларда жүргізіледі. Құйған немесе буып-түйген

жағдайда олардың металл ыдыстарының бір ұшы жерге қосылуға тиіс.

59. Жеңіл тұтанғыш сұйықтардан босаған ыдысты біраз уақыт жақсы желдетілген үй-жайда немесе көшеде ашық қалдырған жөн.

60. Жарылғыш қауіп бар дәрілік заттарға жарылыс пайда болуына қабілеті бар заттар жатады.

Бұл топтағы заттар оқшау қоймада өртке қарсы қабырғалармен және бөліктермен бөлінген арнайы үй-жайларда (бөліктерде) сақтайды.

61. Жарылғыш қауіп бар заттарды сақтаған жағдайда олардың шаңмен ластануына қарсы шараларды қолдану керек әйтпесе ол жарылыс туғызуы мүмкін.

62. Калий перманганаты шаңмен, күкіртпен, органикалық майлармен, эфирлермен, спиртпен, глицеринмен, органикалық қышқылдармен және басқа органикалық заттармен өзара қосылғанда жарылғыш келеді.

Оны қоймаларда арнаулы бөліктерде, қаңылтыр тұңкелерде, жұмыс орындарында - жоғарыда көрсетілген заттардан жеке тығындары сүртілген штангластарда сақтау қажет. Жеңіл тұтанғыш және жанғыш заттармен бірге сақтауға болмайды.

Қаңылтыр ыдыстар мен калий перманганаты қосылған штангластардың шаңын ұдайы еппен сүртіп отыру керек.

63. Нитроглицерин ерітіндісін шағын, жақсы тығындалған сауыттарда немесе металл сауыттарда оттан сақтана отырып салқын, қараңғы жерде сақтайды. Нитроглицеринмен жұмысты теріге тигенде улануды және нитроглицерин төгілгенде туындайтын жарылысты болдырмау мақсатында ерекше сақтықпен жүргізу қажет. Нитроглицерин шайқалғанда, соғылғанда және спирттік ерітінділер төгілгенде жарылыс тудыруы мүмкін.

64. Эфирді сақтаған жағдайда (әсіресе ауа кірген жағдайда) қышқылдану туғызады, олар сілкігенде, ұрылғанда, үйкелгенде немесе температура артқан жағдайда жарылыс туғызуы мүмкін, сондықтан бұл жұмысты өте мұқият атқару қажет.

65. Жарылысқа қауіпті және отқа қауіпті заттарды қышқылдармен және сілтілік заттармен бірге сақтауға тыйым салынады.

66. Азот және күкірт қышқылдарын сақтаған жағдайда олардың ағашпен, сабанмен және басқа органикалық заттармен жанасуына жол бермейтін шаралар қолданылуы қажет.

67. Жарылысқа қауіпті және отқа қауіпті заттар сақталған үй-жайларға керосин шамдарымен және шырақтармен кіруге жол берілмейді. Электр фонарларын ғана қолдануға болады.

68. Оттегі бар баллондарды жанғыш заттармен бірге сақтауға болмайды, сондай-ақ бұл баллондарды материалдық бөлмелер мен дәріхана қоймаларында

с а қ т а у ғ а

б о л м а й д ы .

69. Оттегі мен жанғыш газдары бар баллондар жылу көздерінен қорғалып, оқшауландырылған үй-жайларда немесе жабық қалқаларда сақталуы қажет, оларға май мен басқа да майлы заттар түспеуге тиіс.

70. Оттегі бар баллондарды сақтау мен пайдалану Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген қысыммен жұмыс істейтін сауыттар құрылымы мен қауіпсіз пайдалану ережелеріне сәйкес қатаң жүзеге асырылуы қажет.

4. Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын тасымалдауға қойылатын талаптар

71. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасын тасымалдау шарттары дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасының тұтынушы алғанға дейінгі аралықтағы барлық уақытында қасиеттерінің, сапасының, тиімділігінің және қауіпсіздігінің сақталуын қамтамасыз етуі қажет.

72. Дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техникасының сапасының, тиімділігінің және қауіпсіздігінің сақталуын қамтамасыз ету үшін тасымалдауды мына шарттарды орындай отырып жүзеге асыру қажет:

1) оларды идентификациялау және қауіпсіздігін бағалау мүмкіндігін жоғалтпау;

2) басқа дәрілік заттармен (дозалармен) контаминацияланбауы және өзара контаминацияланбауы қажет;

3) сыртқы орта факторларының әсер етуінен (температура, жарық, ылғалдылық) және басқа жағымсыз әсерлерден қорғалуы қажет.

73. Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар тұтыну қаптамасында топтық ыдысқа (қалың қағаздан жасалған қорапқа немесе топтамаға) одан кейін көліктік ыдысқа (жәшікке, қорапқа, орама қағазға) салынады. Нормативтік құжаттама талаптарына сәйкес келетін (тұтыну, топтық, көліктік) ыдыста сақтап, тасымалдау қажет.

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар, медициналық техника нормативтік құжаттама талаптарына сәйкес көліктік ыдыстарда тасымалданады.

Көліктік ыдыс қапталған дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды, медициналық техникасын атмосфералық жауыннан, шаңдардан, күн сәулелері түсуден, механикалық зақымданудан сақтау керек.

Көліктік және тұтыну ыдыстары мен оны тығындау құралдарының барлық түрлері дәрілік заттардың қасиеттеріне, мақсаты мен мөлшеріне байланысты

таңдалуы қажет. Сондай-ақ қаптау материалының дәрілік заттарға сәйкес келуіне ерекше назар аударылады.

74. Жоғары температураның әсерінен қорғауды талап ететін дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды, медициналық техниканы хладоэлементі бар термоконтейнерлерде немесе тоңазытқышпен жабдықталған арнайы көліктерде тасымалдайды.

75. Өнеркәсіп өнімін бөлшектеп өлшеу кезінде полимер пленкаларына немесе қағазға алғашқы оралған қаптаамаларды алдын-ала топтарға жинау қажет, бұлар ылғал ауысудан, бу ауысудан немесе атмосферадағы газ ауысуынан қорғалған екінші орауларға (полимер қабықтарынан немесе аралас материалдан жасалған пакеттер, іші полиэтиленмен жабылған картон қораптары) оралады.

76. Ұшпа, иісті, улы дәрілік заттар көлік ыдысына бір атаудан асырылмай салынады.

77. Аэрозольді қаптамадағы дәрілік заттарды тасымалдау кезінде соғылулардан және механикалық зақымданудан қорғау қажет.

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 1-қосымша үлгі

Ауаның температурасы мен салыстырмалы ылғалдылығын есепке алу журналы

Күні	Уақыты	Температураны өлшеу аспабының көрсеткіші (термометр)	Ылғалдылықты өлшеу аспабының көрсеткіші (психрометр, гигрометр)			Қолы
			Құрғақ аспаптың көрсеткіші	Ылғалданған аспаптың көрсеткіші	Салыстырмалы ылғалдылық	

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 2-қосымша үлгі

Ылғалдан қорғауды талап ететін дәрілік заттардың тізімі

N p/c	Дәрілік заттардың атауы	Сақтаудың қосымша шарттары
1.	Амизил	салқын жерде
2.	Аминазин ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
3.	Аммоний хлориді	
4.	Апрессин ұнтақтары, таблеткалары	
5.	Ацетилхолин-хлорид	
6.	Бензилпенициллиннің калийлі, натрийлі тұздары	
7.	Бутамид ұнтақтары, таблеткалары	
8.	Галаскорбин* ұнтақтары, таблеткалары	салқын, қараңғы жерде
9.	Ганглерон порошок	
10.	Гексенал	салқын, қараңғы жерде
11.	Глицерин	
12.	Глюкоза ұнтақтары, таблеткалары	
13.	Қыша қағаздары	қараңғы жерде
14.	Гризеофульвин ұнтақтары, таблеткалары	
15.	Декамин ұнтақ	қараңғы жерде
16.	Дибазол ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
17.	Димедрол* ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
18.	Динезин ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
19.	Дипразин ұнтақ	қараңғы жерде
20.	Медициналық желатин*	қараңғы жерде
21.	Изониазид (Римифон, Тубазид) ұнтақ	қараңғы жерде
22.	Имизин* (Имипрамин) ұнтақ	қараңғы жерде
23.	Калий ацетаты*	қараңғы жерде
24.	Калий йодиді ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
25.	Кальций хлориді* ұнтақ	
26.	Кальций сульфаты (Гипс)	
27.	Карбахолин	қараңғы жерде
28.	Ашудастың барлық түрі	қараңғы жерде
29.	Фолий қышқылы	қараңғы жерде
30.	Котарнин хлориді	қараңғы жерде
31.	Метилтестостерон	қараңғы жерде
32.	Натрий бромиді ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
33.	Натрий йодиді	қараңғы жерде
34.	Натрий нитриті	
35.	Натрия пара-аминосалицилат (ПАСК-натрий) порошок, гранулы	қараңғы жерде
36.	Натрий салицилаты ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
37.	Натрий хлориді ұнтақтары, таблеткалары	
38.	Нафтамон	қараңғы жерде
39.	Неодикумарин* (Пелентан)	қараңғы жерде

40.	Никодин*	қараңғы жерде, +2 ⁰ С-ден жоғары емес
41.	Норсульфазол-натрий	қараңғы жерде
42.	Оксазил	қараңғы жерде
43.	Оксациллин натрийлі тұзы	
44.	Оксилидин ұнтақтары, таблеткалары	
45.	Окситетрациклин дигидраты, гидрохлориді	қараңғы жерде
46.	Панкреатин	салқын жерде
47.	Пантоцид	салқын, қараңғы жерде
48.	Пентамин ұнтақ	қараңғы жерде
49.	Пепсин	+2 ⁰ С-ден +15 ⁰ С-ке дейін
50.	Пилокарпин гидрохлориді ұнтақ	қараңғы жерде
51.	Пиперазин адипинаты* ұнтақтары, таблеткалары	
52.	Прозерин ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
53.	Пропазин ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
54.	Протаргол	қараңғы жерде
55.	Секуринин нитраты ұнтақтары, таблеткалары	
56.	Аналық қара күйе	салқын, қараңғы жерде
57.	Стрептомицин сульфаты	
58.	Строфантин К ұнтақ	салқын, қараңғы жерде
59.	Сульфацил-натрий (Альбуцид-натрий)	қараңғы жерде
60.	Танин	
61.	Тетрациклин гидрохлориді	қараңғы жерде
62.	Тиамин хлориді, бромиді (Витамин В1) ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде, металлдармен жанаспайтын
63.	Тиопентал-натрий	салқын, қараңғы жерде
64.	Тиреоидин	салқын, қараңғы жерде
65.	Трихомонацид ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
66.	Активтендірілген көмір	
67.	Фурадонин	қараңғы жерде
68.	Хиниофон (Ятрен)	қараңғы жерде
69.	Хлоралгидрат	салқын, қараңғы жерде
70.	Целанид ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
71.	Цитизин	қараңғы жерде
72.	Қою, құрғақ экстрактілер	салқын, қараңғы жерде
73.	Эметин гидрохлориді ұнтақ	қараңғы жерде
74.	Эритромицин	қараңғы жерде
75.	Этаминал-натрий	

Е с к е р т у :

* Дәрілік заттарды құрғақ үй-жайда герметикалық жауып, үстінен парафинмен құйылған күйде сақтау қажет.

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 3-қосымша үлгі

Құрамында ұшып кететін заттары бар дәрілік заттардың тізімі

N p/c	Дәрілік заттардың атауы	Сақтаудың қосымша шарттары
1.	Аммиак ерітіндісі	салқын жерде
2.	Бромкамфора	қараңғы жерде
3.	Йод	қараңғы, салқын жерде
4.	Йодоформ	қараңғы, салқын жерде
5.	Камфора	салқын жерде
6.	Ментол	қараңғы жерде
7.	Метилсалицилат	қараңғы жерде
8.	Металлдық сынап	салқын жерде
9.	Тимол	қараңғы жерде
10.	Формалин	қараңғы жерде, +9 ⁰ С-тен төмен емес
11.	Хлоралгидрат	қараңғы, салқын жерде
12.	Эфир майлары	+15 ⁰ С-тен жоғары емес

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 4-қосымша үлгі

Құрамында кристалдандырылған суы (кристаллогидраттары) бар дәрілік заттардың тізімі

N p/c	Дәрілік заттардың атауы	Сақтаудың қосымша шарттары
1.	Акрихин ұнтақ	қараңғы жерде, жақсы тығындалған ыдыста
2.	Анальгин ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
3.	Апоморфин гидрохлориді ұнтағы	қараңғы жерде

4.	Бензилпенициллиннің новокаинді тұзы	құрғақ жерде, +18 ⁰ С-тен аспайтын
5.	Викасол ұнтақтары, таблеткалары	
6.	Глюкоза ұнтақтары, таблеткалары	
7.	Темірдің тотыққан сульфаты	жарық жерде
8.	Темірдің тотыққан лактаты	қараңғы жерде
9.	Кальцекс таблеткалары	
10.	Кальций глицерофосфаты	
11.	Кальций глюконат ұнтақтары, таблеткалары	
12.	Кальций лактатий	
13.	Ашудастың барлық түрлері	
14.	Кодеин фосфаты	қараңғы жерде
15.	Кодеин	жақсы тығындалған ыдыста
16.	Котарнин хлориді (Стиптицин) ұнтағы	қараңғы жерде
17.	Кофеин ұнтағы	
18.	Магний сульфаты ұнтағы	
19.	Мыс сульфаты	
20.	Меркаптопурин (Лейкерин)	
21.	Метиленді көк	қараңғы жерде
22.	Натрий арсенаты	
23.	Натрий гидроцитраты ұнтағы	
24.	Натрий пара-амино-салицилаты (ПАСК-натрий) ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
25.	Натрий сульфаты	
26.	Натрий тиосульфаты ұнтағы	
27.	Натрий тетрабораты	
28.	Натрий фосфаты	салқын жерде
29.	Натрий цитраты	
30.	Норсульфазол-натрий	салқын жерде
31.	Рутин ұнтағы	қараңғы жерде
32.	Қорғасын ацетаты ұнтағы	
33.	Скополамин гидробромиді ұнтағы	қараңғы жерде
34.	Сульгин ұнтақтары, таблеткалары	
35.	Сульфацил-натрий (Альбуцид-натрий) ұнтағы	
36.	Теофиллин ұнтағы	қараңғы жерде
37.	Тиамин бромиді, хлориді ұнтағы	қараңғы жерде, металлдармен жанаспайтын
38.	Терпингидрат ұнтағы	
39.	Уросульфан ұнтақтары, таблеткалары	құрғақ жерде
40.	Фтивазид ұнтақтары, таблеткалары	
41.	Хинин сульфаты ұнтақтары, таблеткалары	қараңғы жерде
42.	Цинк сульфаты ұнтағы	
43.	Этилморфин гидрохлориді	қараңғы жерде

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 5-қосымша үлгі

Төмен температура әсерінен (мұзға айналудан) қорғауды талап ететін дәрілік заттардың тізімі

1. Алмагель суспензия
2. Алоэ линимент
3. Адиурекрин жақпа майы
4. АТФ (Фосфобинон)
5. Бекотид аэрозоль
6. Беродуал аэрозоль
7. Беротек аэрозоль
8. Вамин
9. Верографин
10. Витогепат
11. Гамма-глобулиндердің барлық түрі
12. Дезоксикортикостерон үшметилацетаты инъекцияға арналған ерітіндісі
13. Дибунол линимент
14. Медициналық өт қышқылы
15. Асқазан сөлі
16. Инсулиндердің барлық түрі
17. Иммуноглобулиндердің барлық түрі
18. Канестен
19. Липофундин (Интралипид)
20. Маннитол
21. Маммотоцин
22. Мараславин
23. Метилэргометрин инъекцияға арналған ерітіндісі
24. Метронидазол инъекцияға арналған ерітіндісі
25. Оксипрогестерон капронаты
26. Пармидин жақпа майы
27. Сутегі асқын тотығы ерітіндісі
28. Пиперазин адипинаты ерітіндісі

29. Пеллоидин
 30. Протамин сульфаты
 31. Реопирин (Пирабутол) инъекцияға арналған ерітіндісі
 32. Реополиглюкин
 33. Салазопиридазин суспензиясы
 34. Сальбутамол аэрозоль
 35. Санорин
 36. Эйнектүсті дене
 37. Сустанк-митте, Сустанк-форте таблеткалары
 38. Флунитразепам (Рогипноль) инъекцияға арналған ерітіндісі
 39. Фолликулин
 40. Формальдегид ерітіндісі (Формалин)
 41. Фосфэстрол (Хонван)
 42. Фторфеназин-деканоат (Модитен-депо)
 43. Эглонил инъекцияға арналған ерітіндісі
 44. Этаден

45. Эргометрин инъекцияға арналған ерітіндісі

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 6-қосымша үлгі

Ауаның көмірқышқыл газымен әсерленгіш заттар

№ р/с	Дәрілік заттардың атауы	Сақтаудың қосымша шарттары
1.	Апоморфин гидрохлориді ұнтақ	құрғақ, қараңғы жерде
2.	Барбитал-натрий	құрғақ жерде
3.	Гексенал	құрғақ, салқын, қараңғы жерде
4.	Дифенин	құрғақ жерде
5.	Магний оксиді	құрғақ жерде
6.	Магний пероксиді	құрғақ, қараңғы жерде
7.	Норсульфазол-натрий	құрғақ, қараңғы жерде
8.	Темисал	құрғақ, қараңғы жерде
9.	Цинк оксиді	құрғақ жерде
10.	Этазол-натрий ұнтақ	құрғақ, қараңғы жерде
11.	Этаминал-натрий	құрғақ жерде
12.	Эуфиллин ұнтақ, таблеткалар	құрғақ, қараңғы жерде

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 7-қосымша үлгі

Иісі бар дәрілік заттар тізімі

N p/c	Дәрілік заттардың атауы	Сақтаудың қосымша шарттары
1.	Аммиак ерітіндісі	салқын жерде
2.	Валидол	салқын жерде
3.	Деготь	
4.	Ихтиол	
5.	Йодоформ	қараңғы, салқын жерде
6.	Камфора	салқын жерде
7.	Ксероформ	жарық пен ылғалдың әсерінен сақтайтын ыдыста
8.	Метилсалицилат	қараңғы жерде
9.	Ментол	салқын жерде
10.	Мүсәгірлі-анисті тамшылар	қараңғы, салқын жерде
11.	"АСД" препараты	салқын жерде
12.	Скипидар	қараңғы жерде, +15 ⁰ С-тен жоғары емес
13.	Тимол	қараңғы, салқын жерде
14.	Фенол	қараңғы, салқын жерде
15.	Формалин	қараңғы жерде, +9 ⁰ С-тен кем емес
16.	Эфир майлары	қараңғы, салқын жерде, +15 ⁰ С-тен жоғары емес

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 8-қосымша үлгі

Бояйтын дәрілік заттардың тізімі

N p/c	Дәрілік заттардың атауы	Сақтаудың қосымша шарттары
1.	Акрихин	құрғақ, қараңғы жерде
2.	Бриллиант көгі	оттан алыс жерде
3.	Индигокармин инъекцияға арналған	

4.	Калий перманганаты	құрғақ жерде
5.	Метиленді көк	құрғақ, қараңғы жерде
6.	Рибофлавин (Витамин В2)	құрғақ, қараңғы жерде
7.	Фурацилин (Нитрофузол)	құрғақ, қараңғы жерде
8.	"Фукоцин" ерітіндісі	салқын, қараңғы жерде
9.	Фукоцин	қараңғы жерде
10.	Этакридин лактаты	құрғақ, қараңғы жерде

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканы сақтау және тасымалдау ережесіне 9-қосымша үлгі

Құрамында есірткілік құралдар, психотроптық заттар, прекурсорлар немесе улы заттар, жүрек гликозидтері, эфир майлары бар дәрілік өсімдік шикізатының тізімі

1. Құрамында есірткілік құралдар, психотроптық заттар, прекурсорлар немесе улы заттар бар дәрілік өсімдік шикізаты

1. Барбарис түбірі мен жапырағы
2. Барвинка шөбі
3. Меңдуана жапырағы
4. Сасық меңдуана жапырағы, жидегі
5. Красавка жапырағы, түбірі
6. Крестовник шөбі, түбірі бар түбіршіктер
7. Көкнар қалқандары
8. Қара алқа шөбі
9. Таңдамалы плаун шөбі
10. Раувольфия түбірі
11. Жас бұтақ түбірі
12. Скополия түбіршіктері
13. Аналық қара күйе
14. Ақмия шөбі мен тұқымы
15. Чилибуха тұқымы
16. Усарғалдақ шөбі
17. Томар дәрі тамыры

2. Құрамында жүрек гликозидтері бар дәрілік өсімдік шикізаты

1. Жанаргүл шөбі
2. Наперстянка жапырағы
3. Строфант тұқымы
4. Меруетгүл шөбі
5. Сарыбас шөбі

6. Олеандр жапырағы

3. Құрамында эфир майлары бар дәрілік өсімдік шикізаты

1. Андыз түбірі
2. Анис жемісі
3. Арник гүлдері
4. Қазанақ
5. Қайың бүршіктері
6. Дәрілік шүйгін шөп
7. Девясил түбірлері
8. Киікоты
9. Кориандр жемістері
10. Арша жемістері
11. Бұрыш жалбыз жапырағы
12. Пижма гүлдері
13. Самырсынның қылқан жапырағы
14. Кермек жусан шөбі мен жапырақтары
15. Дермене гүлдері
16. Қызыл бұрыш жемістері
17. Түймедағы дәріхана гүлдері
18. Қарағай бүршіктері
19. Тас шөп
20. Зере жемістері
21. Мыңжапырақ шөбі
22. Фенхель жемістері
23. Құлмақ
24. Жебір шөп
25. Шалфей жапырағы

26. Эвкалипт жапырағы мен жемістері

Дәрілік заттар, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен

м е д и ц и н а л ы қ т е х н и к а н ы
с а қ т а у ж әне т а с ы м а л д а у
ережесіне 10-қосымша
үлгі

Тұтанғыш қауіпті және жарылғыш қауіпті дәрілік заттардың тізімі

N p/c	Тұтанғыш және жарылғыш қауіпті дәрілік заттар
Жеңіл тұтанғыш дәрілік заттар	
1.	Новиков сұйығы
2.	Клеол
3.	Коллодий
4.	Сүт қышқылы
5.	Органикалық майлар
6.	Рентген пленкалары
7.	Скипидар
8.	Этил спирті және спиртті ерітінділер
9.	Спиртті және эфирлы тұнбалар, экстрактілер
10.	Хлорэтил
11.	Эфир
12.	Ацетон
13.	Хлороформ
Жеңіл жанғыш дәрілік заттар	
14.	Глицерин
15.	Дәрілік өсімдік шикізаты
16.	Байлау-таңу материалдары
17.	Өсімдік майлары
18.	Күкірт
Жарылғыш қауіпті дәрілік заттар	
19.	Нитроглицерин
20.	Эринит
21.	Калий перманганаты
22.	Күміс нитраты
23.	Азахлорамид
24.	Аэрозольді қаптамадағы препараттар

Д ә р і л і к з а т т а р , м е д и ц и н а л ы қ
м а қ с а т т а ғ ы б ұ й ы м д а р м е н
м е д и ц и н а л ы қ т е х н и к а н ы
с а қ т а у ж әне т а с ы м а л д а у
ережесіне 11-қосымша
үлгі

Араластырғанда, сүрткілегенде және жоғары температураның әсерінен тұтану және жарылыс тудыратын қосындылар түзетін дәрілік заттардың тізімі

1.	Амилнитрит	Амилнитрит булары ауамен қосылғанда жарылыс қауіпті қоспа түзеді
2.	Глицерин	Азотпен және хром қышқылдарымен, хлор әгімен, сондай-ақ калий хлоратымен, калий перманганатымен, гипохлоридтермен, басқа да тотықтырғыштармен қосылғанда жарылыс туғызуы мүмкін.
3.	Қалпына келтірілген темір	Калий перманганатымен, калий хлоратымен, гипохлориттармен, хлораттармен, йодпен және басқа тотықтырғыштармен сүрткілеген кезде жарылыс пайда болуы мүмкін.
4.	Азот тотығы	Эфирмен қосындыда жарылыс туғызуы мүмкін.
5.	Йод және йодтың спиртті ерітіндісі	Аммиагы бар сұйықтармен (аммиак ерітіндісі, аммиак линименті және басқасы), амидохлорид сынабымен, эфир майларымен, сондай-ақ этил спиртінің сулы ерітінділері және терпентинді майлармен араластырған кездегі жарылғыш қоспалар.
6.	Калий бихроматы	Глицеринмен, эфирмен, эфир майларымен және алкогольмен шапшаң араластырып шайқаған жағдайда жарылыс болуы мүмкін.
7.	Калий перманганаты	Күкіртпен, сульфидтармен, қалпына келтірілген темірмен, сахаринмен, глицеринмен, спиртпен, танинмен, майлармен, скипидармен, қантпен, байытылған көмірмен, өсімдік ұнтақтарымен және басқа органикалық заттармен сүрткілеген кезде(тіпті араластырғанның өзінде жарылыс пайда болуы мүмкін).
8.	Калий хлораты	Қалпына келтірілген темірі, салицилі, карболы және басқа қышқылдары, сульфидтары мен тиосульфаттары, йоды, танины, крахмалы, глицерині, спирті мен басқа да заттары бар жарылғыш қоспалар.
9.	Азот қышқылы	Глицеринмен, алкогольмен, фенолмен, эфирмен, майлармен, қантпен, смоламен, крахмалмен және басқа органикалық заттармен қосылғанда тұтанғыш және жарылғыш келеді. Күшті азот қышқылы төгілген жағдайда сабан мен ағаштың өздігінен жануы мүмкін.
10.	Пикрин қышқылы	Глицеринмен, эфирмен, эфир майларымен, алкогольмен шапшаң араластырып шайқаған жағдайда жарылыс болуы мүмкін. Сондай-ақ күкірттен, йодпен, байытылған көмірмен және органикалық заттармен сүрткілеген жағдайда да.
11.	Концентрлі күкірт қышқылы	Сумен, спиртпен, эфир майларымен және әсіресе қышқылы терпентин майларымен шапшаң араластырған жағдайда жарылыс мүмкіндігі бар күшті қайнау болады, әрі төмен температура кезінде біршама уақыт өткеннен кейін жарылыс болады. Күшті күкірт қышқылымен араластырған жағдайда суға қышқылды аз мөлшерлермен жайлап қосып отыру керек керісінше емес.

12.	Хром қышқылы	Глицеринмен, эфирмен, эфир майларымен немесе алкогольмен шапшаң араластырып шайқаған жағдайда жарылыс болуы мүмкін.
13.	Эфир майлары	Йодпен, броммен, хроммен, күкірт қышқылымен, калий перманганатымен және пероксидпен қоспасында шапшаң тұтанып, жарылыс болуы мүмкін.
14.	Натрий тиосульфаты	Калий хлоратымен, калий нитратымен, калий перманганатымен, пергидрольмен сүрткілеген кезде жарылыс болуы мүмкін.
15.	Аммиак ерітіндісі	Еркін жағдайда хлоры, бромы, аммиагы бар (хлорлы әгі, бром суы, йод ерітіндісі және басқа йоды бар препараттар) қоспасында жеңіл тұтанады және жарылады.
16.	Сутегі перкосиді	Күміс коллоиды препараттарымен (колларгол), ерітіндісі натрий тиосульфатымен қосылғанда жарылыс мүмкіндігі бар.
17.	Сынап амидохлориды	Хлоры, бромы, йоды бар препараттармен қоспасында тұтанғыш және жарылыс мүмкіндігі бар.
18.	Сынап оксицианиді	Сүрткілеген кезде препараттың жарылыс қаупі бар.
19.	Күкірт	Күшті қышқылдармен: калий перманганатымен, калий хлоратымен, калий нитратымен, пероксидтермен, гипохлоридтармен, хлораминдармен сүрткілеген кезде жарылыс болуы мүмкін.
20.	Күміс нитраты	Алколоидтармен гликозидтармен, креозоттармен, фенолдармен, қорғасын ацетатымен және органикалық смолалармен сүрткілеген кезде жарылыс мүмкіндігі бар.
21.	Танин	Калий хлоратымен, калий перманганатымен және басқа күшті қышқылдармен қосылған жарылғыш заттар.
22.	Байытылған көмір	Калий перманганатымен, калий хлоратымен, пероксидтермен, хлороамидтермен, гипохлоридтармен сүрткілеген кезде жарылыс болуы мүмкін.
23.	Медициналық эфир	Эфир булары ауамен, азот кислородымен немесе қышқылымен қоспасының кейбір жиынтықтарында жарылады.